Õigusvaldkonna ametid

Iirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade õigusvaldkonna ametitest Iirimaal.

Õigusvaldkonna ametid – sissejuhatus

Riigi kohtuvõimu teostavad kohtunikud vastavalt põhiseaduse artiklile 34 ja konkreetsetele õigusaktidele: eelkõige 1961. aasta kohtute seadusele (loomine ja koosseis) ja 1961. aasta kohtute seadusele (täiendavad sätted) (muudetud kujul). Kohtunikud nimetatakse kandidaatide hulgast, kes töötavad õigusvaldkonna ametikohal. Kohtunikud on oma ülesannete täitmisel täiesti sõltumatud. See sõltumatus on sätestatud põhiseaduses. Õigusvaldkonna ametite esindajad on õigusnõustajad (keskenduvad vahetule tööle kliendiga) ja vandeadvokaadid (spetsialiseeruvad isikute kaitsmisele kohtus ja kohtuvaidlustele).

1. Kohtunikud

Kohtunike ametissenimetamise nõuandekogu (*Judicial Appointments Advisory Board*) teeb kindlaks isikute sobivuse kohtunikuametisse nimetamiseks ning teavitab sellest valitsust. Kohtunike ametissenimetamise nõuandekogu loodi 1995. aasta kohtute ja kohtuteenistujate seaduse alusel. Nõuandekogu koosneb kõrgeima kohtu esimehest, apellatsioonikohtu esimehest, kõrge kohtu esimehest, ringkonnakohtu esimehest ja piirkonnakohtu esimehest, peaprokurörist, advokatuuri ja õigusliidu nimetatud esindajatest ning kolmest justiits- ja õigusreformi ministri määratud isikust. Kohtunikud nimetab ametisse vabariigi president valitsuse ettepaneku alusel. Kohtunikud on sõltumatud ning juhinduvad oma tegevuses ainult põhiseadusest ja seadustest. Vastavalt põhiseadusele määratakse kohtunike arv teatavate ajavahemike järel kindlaks õigusaktidega.

Kõrgeim kohus koosneb kõrgeima kohtu esimehest (*Chief Justice*), kes juhib kohtu tegevust, ning seitsmest üldkohtunikust, kelle ametinimetus on „kõrgeima kohtu kohtunik“ (*Judge of the Supreme Court*). Kõrge kohtu esimees on oma ametiülesannetest tulenevalt ka kõrgeima kohtu liige. Kõrge kohus koosneb kõrge kohtu esimehest (*President of the High Court*), kes vastutab kõrge kohtu üldise töökorralduse eest, ning üldkohtunikest, kelle ametinimetus on „kõrge kohtu kohtunik“ (*Judge of the High Court*). Kõrgeima kohtu esimees ja ringkonnakohtu esimees on oma ametiülesannetest tulenevalt ka kõrge kohtu liikmed. Kõrge kohus koosneb esimehest ja 35 kohtunikust. Ringkonnakohus koosneb ringkonnakohtu esimehest (*President of the Circuit Court*) ja 37 üldkohtunikust, kelle ametinimetus on „ringkonnakohtu kohtunik“ (*Judge of the Circuit Court*). Piirkonnakonnakohtu esimees on oma ametiülesannetest tulenevalt ka ringkonnakohtu liige. Piirkonnakohus koosneb piirkonnakohtu esimehest (*President of the District Court*) ja 63 muust kohtunikust, kelle ametinimetus on „piirkonnakohtu kohtunik“ (*Judge of the District Court*). Kohtunike töötasu määratakse kindlaks teatavate ajavahemike järel vastuvõetavate õigusaktidega. Kohtunikud nimetatakse ametisse kvalifitseeritud ja teatava praktilise töö (mitte teadustöö) staažiga õigusnõustajate või vandeadvokaatide hulgast.

Piirkonnakohtu puhul on 1961. aasta kohtute seaduse (täiendavad sätted) artikli 29 lõikes 2 sätestatud, et piirkonnakohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kes on vandeadvokaadi või õigusnõustajana tegutsenud vähemalt kümme aastat. 1995. aasta kohtute ja kohtuteenistujate seaduse artiklis 30 on sätestatud, et ringkonnakohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kes on õigusnõustaja või vandeadvokaadina tegutsenud kümme aastat. 2002. aasta kohtute ja kohtuteenistujate seaduses on sätestatud, et kõrge kohtu, apellatsioonikohtu ja kõrgeima kohtu kohtunikuks võib nimetada isiku, kes on vandeadvokaadi või õigusnõustajana tegutsenud vähemalt 12 aastat. Nagu eespool märgitud, on kohtunikud oma ametis sõltumatud ning peavad juhinduma ainult põhiseadusest ja seadustest ning ametisse astudes peavad nad tegema põhiseaduse artikli 34 lõike 5 punkti 1 kohaselt järgmise avalduse:

„Tõotan pühalikult ja siiralt kõikvõimsa Jumala ees, et täidan kõrgeima kohtu esimehe (või vastavalt vajadusele muu kohtuniku) ülesandeid nõuetekohaselt ja ustavalt ning oma teadmiste ja volituste kohaselt, kedagi kartmata, soosimata või eelistamata ja pahasoovlikkuseta, ning et ma järgin põhiseadust ja teisi seaduseid. Juhtigu ja aidaku mind selles Jumal.“

Põhiseaduses on sätestatud, et kõrge kohtu ja kõrgeima kohtu kohtunikke saab väärkäitumise eest või töövõimetuse tõttu ametist tagandada ainult pärast seda, kui parlamendi (*Oireachtas*) mõlemad kojad on vastava otsuse heaks kiitnud. 1924. aasta kohtute seaduse ja 1946. aasta kohtute seadusega (piirkonnakohtud) on ette nähtud samasugused sätted ringkonnakohtu ja piirkonnakohtu kohtunike kohta.

2. Peaprokurör ja riigiprokuratuuri direktor

Vastavalt põhiseaduse artiklile 30 on peaprokuröri ülesanne nõustada valitsust õigusküsimustes ja esitada õiguslikke seisukohti. Peaprokuröri nimetab ametisse vabariigi president peaministri (*Taoiseach*) esitatud kandidatuuri alusel ning ta on kohustatud ametist lahkuma samaaegselt peaministriga. Üldjuhul on peaprokurör tegev vandeadvokaat ja saanud vanemadvokaadiks (*Senior Counsel*). Peaprokurör ei ole kohustatud lõpetama oma tegevust erapraksises, kuid viimastel aastatel on see tavaks olnud.

Valitsuse õigusnõustajana analüüsib peaprokurör kõiki seaduseelnõusid, mida valitsus kavatseb esitada seadusena vastuvõtmiseks parlamendi (*Oireachtas*) mõlemale kojale. Peaprokurör nõustab valitsust ka rahvusvahelistes küsimustes, näiteks seoses rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimisega. Peaprokuröri ülesanne on ka esindada üldsust ühiskondlike õiguste kasutamisel. Seda teeb ta kohtumenetluse algatamise või vastustamisega. Kuigi peaprokuröri nimetab peaminister (*Taoiseach*), on peaprokurör valitsusest sõltumatu. Põhiseaduse kohaselt on peaprokurör alati peamine kostja, kui vaidlustatakse õigusakti vastavus põhiseadusele.

Enne 1976. aastat esitati kõigi raskete kuritegude puhul süüdistus peaprokuröri nimel. Põhiseaduses on sätestatud, et seda ülesannet võib täita ka mõni teine isik, kellele on seadusega antud volitus seda teha. Seetõttu loodi 1974. aasta kuritegudes süüdistuse esitamise seaduse (jõustus 1976. aastal) artikliga 2 riigiprokuratuuri direktori (*Director of Public Prosecutions*) ametikoht. Eesmärk oli näha ette poliitilistest sidemetest sõltumatu ametikoht. Direktori nimetab ametisse valitsus, kuid direktor on riigiteenistuja ja erinevalt peaprokurörist ei pea ta valitsuse vahetumise korral ametist lahkuma. See tagab õigusrikkumistes süüdistuse esitamise järjepidevuse. 1974. aasta seadusega nähakse ka ette, et riigiprokuratuuri direktor peab olema oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Direktori võib ametist tagandada valitsus, kuid see on võimalik alles pärast seda, kui kõrgeima kohtu esimehest, kõrge kohtu kohtunikust ja peaprokurörist koosnev komitee on koostanud aruande direktori tervisliku seisundi või käitumise kohta.

Riigiprokuratuuri direktor otsustab, kas isikule tuleks esitada süüdistus raske kuriteo toimepanemises ja milline see süüdistus on. Kõigi kuritegude puhul esitatakse üldjuhul süüdistus riigiprokuratuuri direktori nimel, kuid enamiku kergemate kuritegude puhul võib süüdistuse esitada ka *Gardaí* (Iirimaa politsei) toimikut riigiprokuratuuri direktorile saatmata. Nendel juhtudel on riigiprokuratuuri direktoril õigus nõustada politseid seoses sellega, kuidas juhtumit menetleda. Kuigi riigiprokuratuuri direktor on võtnud üle peaprokuröri rolli seoses kohtu alla andmisega, täidab peaprokurör seda ülesannet endiselt seoses rahvusvaheliste juhtumitega, näiteks väljaandmisega.

3. Kohtute ameti töötajad

Kohtusekretärid ja **kohtukantselei ametnikud** võtab tööle kohtute amet.
Kohtukantselei ametnikud vastutavad kohtute üldise haldamise eest. Kohtusekretäri peamine ülesanne on abistada kohtunikku kohtuistungi ajal ning ta tagab, et kohtute tõrgeteta toimimiseks vajalik haldamine on tõhus.
Kohtute amet on sõltumatu korporatiivne organ, mille lõi valitsus 1998. aasta kohtute ameti seadusega ja mis alustas tegevust 1999. aasta novembris.
Kohtute amet annab aru justiits- ja võrdõiguslikkuse ministrile ning ministri kaudu valitsusele.
Kohtute ametil on viis ülesannet:
kohtute haldamine;
abiteenuste osutamine kohtunikele;
üldsusele teabe jagamine kohtusüsteemi kohta;
kohtuhoonete leidmine, nende hoonete haldamine ja hooldamine;
kohtute kasutajatele teenuste osutamine.

4. Tsiviilkohtunik (*Sheriff*)

Igas Iirimaa krahvkonnas on tsiviilkohtunik, kes on riigiteenistuja ning kelle ülesannete hulka kuulub kaupade võla katteks konfiskeerimine ja müük pärast seda, kui on tehtud kohtuotsus. Tsiviilkohtunikud nimetatakse ametisse 1945. aasta kohtuteenistujate seaduse alusel ning seaduse artikli 12 lõikega 5 on ette nähtud, et tsiviilkohtunikuna võib ametisse nimetada ainult vandeadvokaadi või õigusnõustaja, kes on sellel ametikohal tegutsenud viis aastat või kes on vähemalt viis aastat tegutsenud tsiviilkohtuniku või tsiviilkohtuniku abi (*under-sheriff*) kantselei juhataja (*managing clerk*) või peamise assistendina (*principal assistant*). Seaduse artikli 12 lõike 6 punktis g on sätestatud, et iga tsiviilkohtuniku – kelle suhtes kohaldatakse nimetatud sättele eelnevaid sätteid – teenistustingimused määrab teatavate ajavahemike järel kindlaks rahandusminister pärast konsulteerimist justiits- ja võrdõiguslikkuse ministriga.

5. Õigusnõustajad

Iirimaa õigusliit teeb kontrolli õigusnõustajaks pürgivate üliõpilaste hariduse üle ning distsiplinaarkontrolli kvalifitseeritud õigusnõustajate üle. Õigusnõustajaks saamiseks tuleb läbida lõpueksamid (FE-1), mida korraldatakse kaks korda aastas, tavaliselt kevadel ja sügisel. FE-1 eksamil on kaheksa osa: äriühinguõigus, riigiõigus, lepinguõigus, kriminaalõigus, omandiõigus, Euroopa Liidu õigus, asjaõigus ja lepinguvälise kahju tekitamist käsitlev õigus. Seejärel peab üliõpilane kutsetegevuse I kursuse (PPC I) alustamiseks leidma sobiva (praktiseeriva) õigusnõustaja, kes teda koolitab. Kutsetegevuse I kursus kestab septembrist märtsini ja kursus hõlmab järgmisi aineid: rakenduslik maaõigus, pärimis- ja maksuõigus, äriõigus, aluskursus, kohtuvaidlused (tsiviil- ja kriminaalasjad), iirikeelne õiguspraktika ja oskused, nagu kodanikuühiskonna nõustamine, intervjueerimine ja nõustamine, õigusuuringud, õigusalane esitlemisoskus, õigustekstide kirjutamine ja koostamine, läbirääkimised ja kutsealeng. Kandidaadi koolitusleping hakkab kehtima 14 päeva pärast kutsetegevuse I kursuse lõpueksamit. Kutsetegevuse II kursusele lubamise tingimus on hariduskomisjoni kinnitus, et isik on läbinud kutsetegevuse I kursuse. Kui 24 kuud kestvast koolitusperioodist on läbitud 11 kuud, naaseb praktikant õigusteaduskonda, et osaleda kutsetegevuse II kursusel. Kursuse ained on kutsepraktika, ametialane käitumine ja haldus (kohustuslikud) ning valikained kolmes valdkonnas: ettevõtlus, praktika ja eeskirjad ning erakliendid. Tavaliselt algab see igal aastal aprillis ja kestab 11 nädalat, sealhulgas eksamid. Pärast kutsetegevuse II kursuse läbimist töötab praktikant ülejäänud aja koolitava õigusnõustaja büroos – kümme kuud, kui praktikant ei ole kogunud kutsetegevuse I kursuse eelse töö eest ainepunkte, või kuus kuud, kui ainepunkte on kogutud.
Praktikant võib taotleda oma nime lisamist õigusnõustajate nimekirja, kui:
ta on läbinud kõik eksamid;
ta on edukalt läbinud koolitusperioodi ning
koolitav õigusnõustaja on andnud vande, et praktikant on õigusnõustaja ametisse sobiv isik.
Kandidaat võib ka taotleda tegevuslitsentsi, kui tema nimi on õigusnõustajate nimekirja lisatud.
Iga kvalifitseeritud õigusnõustaja kannab distsiplinaarvastutust õigusliidu ees. 1954.–1994. aasta õigusnõustajate seaduste kohaselt on õigusliidu distsiplinaarkohtul õigus uurida väidetavat ametialaste käitumisnormide rikkumist, näiteks rahaliste vahendite väärkasutamist. Kui avastatakse rikkumine, võib kohus ise määrata õigusnõustajale karistuse (mis võib hõlmata korraldust maksta kannatanud poolele tagasi kuni 15 000 eurot) või kohus võib esitada oma järelduse ja soovituse kõrge kohtu esimehele, kes teeb lõpliku otsuse õigusnõustajale määratava karistuse laadi kohta. Esimehel on õigus peatada õigusnõustaja tegevus ning peatamine tühistada. Distsiplinaarkohtul on õigus nõuda klientidele raha tagasimaksmist, kui ta leiab, et õigusnõustaja on nõudnud liiga suurt tasu.
Õigusaktis (seaduse alusel antud õigusakt – *Statutory Instrument*) nr 732/2003 ehk Euroopa ühendustega seotud 2003. aasta eeskirjades (juristina töötamine) on sätestatud, et liikmesriikide juristid, kes soovivad tegutseda Iirimaal vandeadvokaadi või õigusnõustajana, peavad esitama advokatuurile või õigusliidule vastava registreerimisavalduse. Avaldus vaadatakse läbi ja heakskiitmise korral väljastatakse registreerimistunnistus. Advokatuuri või õigusliidu keelduva otsuse peale saab esitada apellatsiooni kõrgele kohtule.

6. Vandeadvokaadid

Juriidilist haridust pakkuv institutsioon *The Honorable Society of King's Inns* võimaldab õigusalast kraadiõpet, mille läbimise korral antakse vandeadvokaadi (*barrister-at-law*) kutsekraad neile, kes soovivad tegutseda advokatuuri liikmena. *King's Inn* on vabatahtlik ühing, mille tegevust kontrollib kohtunikest ja vanem-vandeadvokaatidest koosnev juhtorgan (*Benchers of the Honorable Society of King's Inns*). Kraadiõppes osalemiseks peavad need, kellele on antud õigusteaduste diplom või kes on saanud *King's Innsi* õigusõppe diplomi (*King's Inns Diploma in Legal Studies*), tegema sisseastumiseksami. Õigusõppe diplomiõppe kursus kestab kaks aastat (osaajaga õpe) ning vandeadvokaadi õpe toimub kas üheaastase statsionaarse kursuse või kaheaastase moodulõppe kursusena. Kraadiõppe eduka läbimise korral kutsub kõrgeima kohtu esimees üliõpilased kõrgeimasse kohtusse advokatuuriga liituma ning pärast tseremooniat lisavad vandeadvokaadid oma nime advokatuuri liikmete nimekirja. Enne tasustatud õigusalase tegevuse alustamist tuleb neil siiski täita lisanõudeid.
Selleks et vandeadvokaat saaks oma ametit praktiseerida, peab ta olema õigusraamatukogu (*Law Library*) liige. Aastamaksu eest pakub õigusraamatukogu töö tegemise kohta ning tagab juurdepääsu õigustekstidele ja õigusalastele materjalidele. Enne õigusraamatukogu liikmeks saamist peab vandeadvokaat valima juhendaja (*master*), kelleks on vähemalt viieaastase töökogemusega tunnustatud vandeadvokaat. Juhendamine kestab tavaliselt ühe aasta ning selle aja jooksul kasutatakse vastselt kvalifitseeritud vandeadvokaadi kohta nimetust *devil*. Juhendaja tutvustab talle vandeadvokaadi tööd praktilisest küljest ning palub tal tavaliselt olla abiks kohtumenetluse dokumentide koostamisel, õigusalase uurimistöö tegemisel ning enda eest kohtus kohal käia.
Vandeadvokaatide käitumist jälgib Iirimaa advokatuuri üldnõukogu (*General Council of the Bar of Ireland*), mille tegevus ei ole seadusega kindlaks määratud. Igal aastal valivad advokatuuri liikmed nõukogu, kes annab välja ametialase tegevusjuhendi, mida advokatuuri liikmed teatavate ajavahemike järel muudavad. Selles tegevusjuhendis on sätestatud, mida vandeadvokaatidelt nõutakse.
Tegevusjuhendi väidetavaid rikkumisi uurib advokatuuri nõukogu kutsetegevuse komitee (*Professional Practices Committee of the Bar Council*), kuhu lisaks advokatuuri liikmetele kuulub ka teisi isikuid. Komiteel on õigus määrata trahve ja teha noomitusi ning peatada või lõpetada advokaadi liikmesus õigusraamatukogus. Komitee otsuste peale saab esitada apellatsioone apellatsiooninõukogule (*Appeals Board*), kuhu kuuluvad üks ringkonnakohtu kohtunik ja üks liige, kes ei esinda advokaadi elukutset.

Traditsiooniliselt pidi vandeadvokaat saama juhiseid õigusnõustajalt ning otsene pöördumine vandeadvokaadi poole oli keelatud. Selle tava vaatas läbi õiglaste kaubandustavade komisjon (*Fair Trade Commission*), kes märkis oma 1990. aasta aruandes, et otsese pöördumise üldine keeld on piirav, ja soovitas selle tegevusjuhendist välja jätta. Komisjon nõustus, et teatavatel juhtudel on õigusnõustaja jätkuv osalemine siiski soovitav. Komisjon soovitas, et õigusnõustajalt ei tohiks seadusest tulenevate ega muude eeskirjade kohaselt nõuda füüsilist viibimist kohtus selleks, et anda vandeadvokaadile juhiseid. Neid soovitusi ei ole täielikult rakendatud, kuid tegevusjuhendisse tehti rida parandusi, et teatavatel volitatud kutseorganisatsioonidel (*Approved Professional Bodies*) oleks võimalik otse vandeadvokaadi poole pöörduda.
Vandeadvokaadid jagunevad nooremadvokaatideks (*junior counsel*) ja vanemadvokaatideks (*senior counsel*). Traditsiooniliselt tegutsevad advokatuuri liikmed teatava arvu aastaid nooremadvokaadina ja kaaluvad alles siis, kas nad soovivad saada vanemadvokaadiks. Tegemist ei ole automaatse edutamisega ja mõned nooremadvokaadid ei taotle kunagi vanemadvokaadiks saamist. Üldjuhul kaalub enamik vandeadvokaate vanemadvokaadiks saamist pärast 15aastast praktiseerimist. Vanemadvokaadiks saada soovivad vandeadvokaadid esitavad taotluse peaprokurörile, ent ametisse nimetab nad valitsus peaprokuröri soovituse alusel; peaprokurör arutab küsimust ka kõrgeima kohtu esimehe, kõrge kohtu esimehe ja advokatuuri nõukogu eesistujaga. Tavaliselt koostavad ja valmistavad nooremadvokaadid ette menetlusdokumente ja osalevad teatavate, üldjuhul – ent mitte eranditult – madalama astme kohtutes menetletavate kohtuasjade arutamisel. Vanemadvokaadi ülesanded hõlmavad nooremadvokaatide koostatud menetlusdokumentide läbivaatamist ning raskemates kohtumenetlustes osalemist kõrges kohtus ja kõrgeimas kohtus.

7. Krahvkonna kohtusekretärid

Krahvkonna kohtusekretärid on kvalifitseeritud õigusnõustajad, kelle nimetab ametisse valitsus. Nad täidavad poolkohtulikke ülesandeid seoses ringkonnakohtuga ning vastutavad ringkonnakohtu kantseleide haldamise eest.
Samuti tegutsevad nad krahvkonna tsiviilkohtunikena (välja arvatud Dublinis ja Corkis).

8. Notarid

Notarid (*Notaries Public*) nimetab avatud istungil ametisse kõrgeima kohtu esimees. Notar täidab järgmisi põhiülesandeid:
dokumentide notariaalne tõestamine;
dokumentidel olevate allkirjade õigsuse tõestamine ja kinnitamine;
notariaalsete protestide esitamine seoses äridokumentidega, näiteks vekslite ja võlakirjadega, ning seoses merendusküsimustega;
kinnituste, avalduste ja kirjalike tunnistuste võtmine (välja arvatud seoses Iirimaa kohtus toimuva kohtumenetlusega).
Notarina ametisse nimetamiseks esitatakse avaldus, milles näidatakse ära avalduse esitaja elukoht ja amet, piirkonna notarite ja elanike arv ning esitatakse põhjendus notari vajalikkuse kohta ja/või selle kohta, kuidas tekkis vaba notarikoht. Avalduse esitaja peab avaldusele lisama kirjaliku tunnistuse tõendamaks oma sobilikkust, millele tavaliselt kirjutavad alla kuus kohalikku õigusnõustajat ja kuus kohaliku äriringkonna juhtivat isikut. Avaldus esitatakse kõrgeima kohtu esimehele avalduse esitamise teatena (*Notice of Motion*), mille kõrgeima kohtu kantselei edastab Iirimaa Notarite Koja (*Faculty of Notaries Public in Ireland*) registripidajale, õigusliidu sekretärile ning kõigile taotleja krahvkonnas ja naaberkrahvkondades tegutsevatele notaritele.
Üldiselt on tavaks nimetada notarina ametisse üksnes õigusnõustajaid. Kui notarina ametisse nimetamist taotleb isik, kes ei ole õigusnõustaja, nõuab õigusliit, et avalduse esitaja võtaks endale kõrgeima kohtu esimehe ees kohustuse mitte tegeleda omandiõiguse ülekandmise asjadega ega muude õigusküsimustega, millega tavaliselt tegeleb õigusnõustaja. Kõik avalduste esitajad peavad notarina ametisse nimetamiseks läbima Iirimaa Notarite Koja korraldatud eksami.

Märkus.

Kõik küsimused peaprokuröri, riigiprokuratuuri direktori, kohtukantselei ametnike ja tsiviilkohtunike praeguse tasustamise kohta võib saata:
e-kirja teel või
posti teel järgmisele aadressile:
Human Resources
Department of Finance
Merrion Street
Dublin 2
Vandeadvokaadid on füüsilisest isikust ettevõtjad ja nende töötasud on väga erinevad.
Õigusnõustajad võivad olla füüsilisest isikust ettevõtjad (kui neil on oma praksis) või palgatöötajad ja ka nende töötasud on väga erinevad.
Notarid võtavad tasu iga notariaalselt tõestatud dokumendi eest. Tasu suurust reguleerivad õigusaktid puuduvad, ent tavaliselt lähtuvad notarid tasu määramisel ajakulust ja reisikuludest ning summast, mida spetsialist teenuse eest eeldatavalt küsiks.

Viimati uuendatud: 18/01/2024

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.